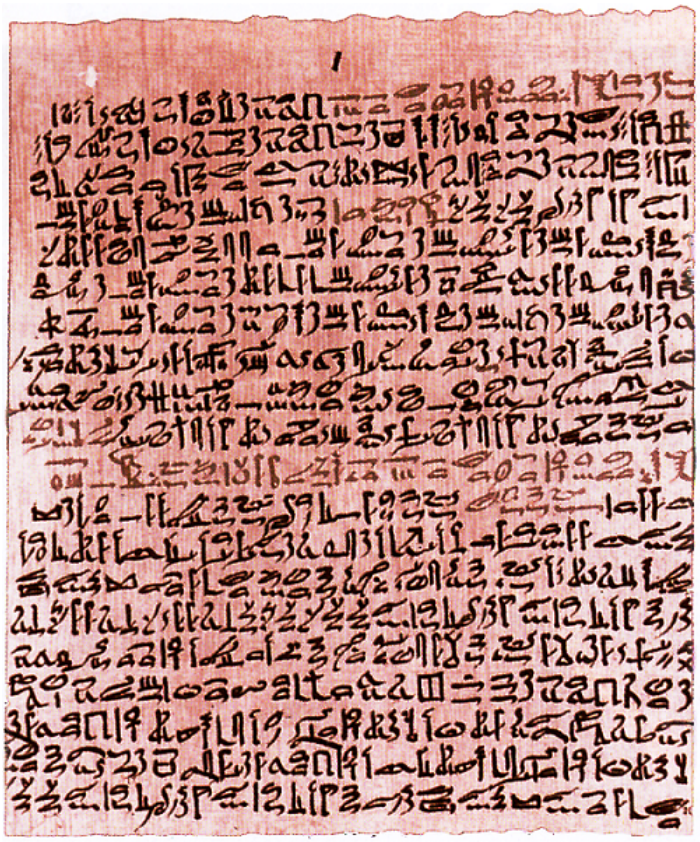
Príbeh éterických olejov :)

Aromatické rastliny zohrávali v ľudskej civilizácii po dlhú dobu dôležitú úlohu. Boli súčasťou náboženstva, svadobných ceremónií, dvorenia a nahovárania, kozmetiky, pohrebných obradov, medicíny a mnohých ďalších aspektov života človeka. Hoci sa používanie éterických olejov vyvíjalo roky, základné princípy zostali rovnaké. Už od začiatkov vekov sa oleje získavané z aromatických rastlín považovali za najúčinnejšiu medicínu, akú ľudstvo kedy používalo.

Egypt

Egypťania sa často označujú za tých, ktorý ako prví začali používať éterické oleje. Aj keď sa názory niektorých líšia, väčšina historikov verí, že oleje používané v staroveku neboli identické s éterickými olejmi získavanými destiláciou vodnou parou, ktoré sa požívajú dnes. Oleje používané starými Egypťanmi boli pravdepodobne skôr zvieracie tuky a rastlinné oleje, do ktorých boli z rastlín extrahované aromatické éterické oleje, a to zvyčajne lúhovaním rastlinného materiálu v horúcich olejoch alebo tukoch. Aj keď neboli natoľko koncentrované ako účastné oleje destilované vodnou parou, boli používané pre svoje aromatické a terapeutické vlastnosti a sú považované za predchodcov čistých éterických olejov. Pre Egypťanov nebol rozdiel medzi medicínou a parfúmom vždy jasný. Samostatný vonný olej často slúžil na obidva účely. Bežné aromatické látky toho času zahŕňali kadidlo, myrhu, cédrové drevo, hennu, palmu calamus a oregáno.

Jeden z najstarších a najzachovalejších dokumentov aké poznáme, Eberov papyrus, zaznamenáva použitie kadidla a iných aromatických látok Egypťanmi na liečenie celého radu rôznych chorôb.

Časť z Eberovho papyrusu

V roku 1922 archeológ Howard Carter a jeho tím objavili hrobku starovekého egyptského Kráľa Tutanchamóna. Napriek tomu, že hrobka bola do určitej miery vylúpená a znovu zapečatená, väčšina pôvodného bohatstva zostala v hrobke.

Keď Howard Carter skúmal oblasť hrobky, objavil tridsaťpäť alabastrových nádob, ktoré boli použité na úschovu vonných olejov a mastí, avšak každá jedna z nich bola prázdna. Carterovi bolo čoskoro jasné, že v hrobke sa odohrali dve samostatné lúpeže. Prvá kvôli vzácnym kovom a druhá kvôli olejom a mastiam. Carter bol užasnutý, že v prítomnosti toľkých iných vzácnych objektov si zlodeji zvolili ukradnúť práve oleje. Jediné, čo si z toho Carter dokázal vyvodiť, bolo, že „Masti alebo oleje, ktoré obsahovali, mali v tých časoch bezpochyby oveľa väčšiu hodnotu, ako si dokážeme predstaviť.“

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Čína

Starovekí Číňania sú takisto považovaní za majstrov v používaní aromatických rastlín na liečebné účely. Niektorí sa domnievajú, že Číňania začali študovať aromatické látky v rovnakom čase ako Egypťania, alebo dokonca ešte skôr. Staroveký čínsky text „Pen Tsao" ktorý bol podľa všetkého písaný cisárom Shen Nungom okolo roku 2500 p.n.l., identifikuje lekárske využitie pre viac ako 300 rôznych rastlín. Čínski aromaterapeuti verili, že extrahovanie rastlinnej vône znamenalo uvoľnenie duše rastliny.

Čínska vyššia vrstva obyvateľstva používala vône hojne počas dynastie Tchang, a prevoniavala nimi svoje domovy, oblečenie, chrámy, atrament, papier i aromatickú kozmetiku. Obrovské sochy Budhu boli dokonca vyrezané z vonného gáfrového dreva.

Grécko

Gréci sa o parfumérii naučili veľa od Egypťanov. Keď Herodotus a Demokrates navštívili Egypt v štvrtom storočí p.n.l., vyhlásili, že tamojší ľudia sú „majstrami umenia parfumérie".

Gréci verili, že všetky aromatické rastliny majú božský pôvod a vynájdenie parfumov pripisovali bohom.

Grécky lekár Maresteus rozpoznal, že aromatické rastliny mali buď stimulačné alebo sedatívne vlastnosti. Ružu a hyjacint identifikoval ako osviežujúce a vzpružujúce. Iný Grék, Teofrastus, napísal, že nebol prekvapený, že parfumy majú liečivé vlastnosti, vezmúc do úvahy ich ostatné schopnosti.

Bez toho, že by plne poznali kompozíciu alebo chemické spracovanie éterických olejov, bolo Gréci i napriek tomu schopní mať úžitok z antiseptických vlastností olejov. Hippokrates použil aromatické esencie na fumigáciu mesta Atény, aby odvrátil epidémiu moru. Hippokrates bol tiež názoru, že kľúč k dobrému zdraviu je v každodennom aromatickom kúpeli a každodennej vonnej masáži.

Rím

Rimania takisto používali aromatické látky, dokonca hojnejšie ako samotní Gréci. Aromatické látky používali na prevonanie všetkého. Vlasov, šiat, postelí, svojich tiel, vojenských vlajok, stien domov a čoho koľ vek iného, čo im prišlo na myseľ. Oleje a masti tiež používali pri masáži a kúpeľoch.

Rimania, ktorí boli známi svojou predpojatosťou ohľadne verejného zdravia a svojimi verejnými kúpeľmi, boli vraj veľkí užívatelia aromaterapie. Rímski vojaci si vraj dokonca na svoje vojenské výpravy so sebou brali vrecká naplnené semenami aromatických rastlín.

Izrael

Hodnotu aromatických látok pre staroveký izraelský národ je jasne poznať skrze mnohé historické texty.

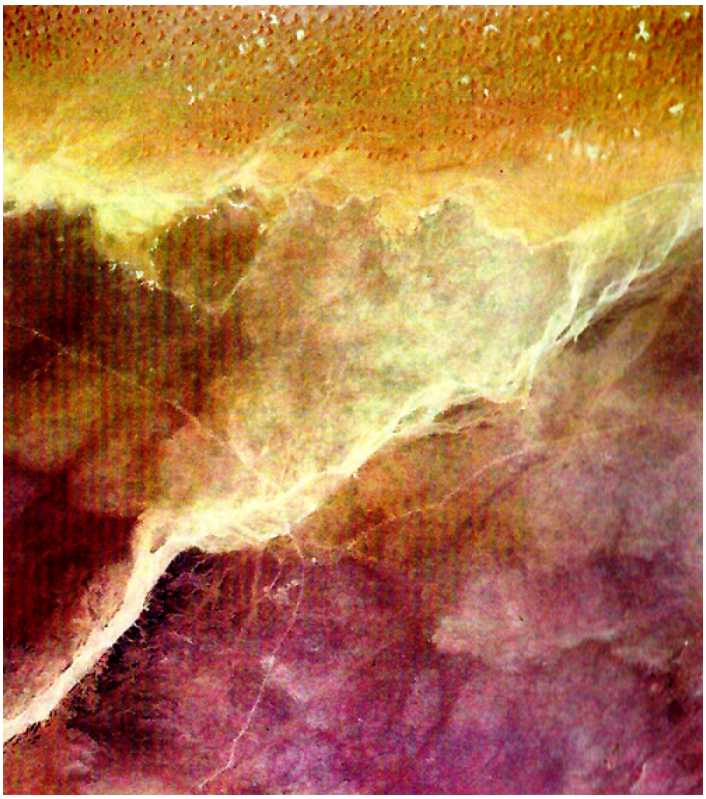
Texty *Starého zákona* a *Tóry*, obsahujú niekoľko referencií na aromatické látky, masti a zápalné vonné zmesi, ktoré boli používané starými Izraelitmi.

Nový testament takisto obsahuje dodatočné referencie na používanie aromatických látok a mastí Izraelitmi. Jednou z nich sú dary kadidla a myrhy, ktoré priniesli mudrci, ktorí sa prišli pokloniť novorodenému Kristovi a použitie nardu na pomazanie.

Arabské krajiny

Medzi rokmi 1000 a 400 p.n.l. bola Arábia centrom lukratívnej trasy a na obchodovanie s koreninami. Počas toho obdobia bolo široko ďaleko tým najvyhľadávanejším tovarom kadidlo, a prinieslo Arábii veľké bohatstvo. Obchodná trasa sa rozšírila z oblasti Dhofar v Ománe do Petry v Jordáne, čo bolo približne 2400 míľ, a bežne sa označovala ako Kadidlová cesta. Táto cesta bola používaná toľkokrát, že moderné satelitné snímky ešte vždy ukazujú vyblednuté pásy na zemi, kde prechádzali karavany s ťavami.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Satelitná snímka Kadidlovej cesty

Arabom sa tiež pripisuje zásluha za vynájdenie získavania éterických olejov z rastlín pomocou destilácie vodnou parou okolo roku 1 000 n.l. Arabský lekár Abú Alí al-Husajn inb Adballáh ibn Síná, známy pod menom Avicenna destiloval esencie ako aj aromatické vody.

Európa

S vynálezom destilácie sa používanie aromatických éterických olejov a parfumoch rozšírilo do Európy a na konci dvanásteho storočia Európania už destilovali svoje vlastné éterické oleje a vyrábali svoje vlastné parfumy.

Keď sa v Európe rozšíril mor, fumigácia aromatických látok sa často používala ako prostriedok na odohnanie choroby z miest. Zistilo sa, že tí, čo boli najviac v kontakte s aromatickými látkami, predovšetkým parfuméri, boli prakticky imúnni voči moru, kým mnohí okolo nich zomierali. Domy a pracoviská v Londýne boli na odpudenie moru každý deň pravidelne fumigované. Jednou z aromatických látok používanou na fumigáciu bolo kadidlo.

Do začiatku 16. storočia lekári ako Hieronymus Brunschwig (ktorý napísal jednu z prvých tlačených kníh o destilovaní éterických olejov a ich použití, *Liber de Arte Distillandi*) destilovali a používali éterické oleje pre ich liečivé účinky.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Tituná strana diela Liber de Arte Distillandi, od Brunschwiga (z roku 1512)

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- ***MODERN ESSENTIALS - Sprievodca éterickými olejmi na terapeutické použitie*.**

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania